

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Plures species enumerantur è Durando, in quibus iudices seculares Decreta jurisdictioni regiæ adversa non admittebant; ne quis existimet superiori tantùm seculo hoc à nostris tentatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

impediendo, ne iurisdicção regia violaretur. Quod non tantum ab avis nostris tentatum est, ut quidam suspicantur, sed ut plurimum eo ipso tempore quo Decretales illæ de rebus temporalibus, aut de personis laicorum, incompetenter ferebantur, ut colligi potest ex ultimis verbis epistolæ Odonis, §. 1. relatis. Quod præterea confirmari potest testimonio viri omni exceptione maioris. Is est Guillelmus Durandus Episcopus Mimatensis: qui iurisdicçãois ecclesiasticæ studiosissimus, constitutiones omnes ecclesiasticas de rebus secularibus latas observavit, quæ sua ætate, id est, anno MCCCIX. à Regibus & iudicibus secularibus negligebantur. Quæ in re magnam injuriam Ecclesiæ fieri eaque ratione iurisdicçãoem ecclesiasticam turbari existimat: sed refert magistratus regios excepisse, actus iudicum ecclesiasticorum, qui se his rebus immiscerent, esse abusum. Querelam suam his verbis depromit: *Quasi per quandam alluvionem frustatim Domini temporales ad se omnia trahunt. Et sicut frustatim lupus agnum comedit, ita per ipsos iurisdicção ecclesiastica frustatim quodammodo devoratur, quidquid ad ecclesiasticam iurisdicçãoem, potissime quoad temporalia pertinet, sibi auferri putantes.*

V. Deinde plures species enumerat in quibus, Decretis Pontificum neglectis, iudices seculares iurisdicçãoem suam exercebant; quæ omnia ipsius verbis, demptis superfluis, explicabo; præsertim cum ex eo testimonio constare possit, iurisdicçãois secularis quasi possessione, regia jura adversus novas constitutiones studio magistratuum jam tum conservata fuisse. Recenset ergo iudicum secularium invasiones, & canones violatos adnotat hoc ordine. I. Causas, inquit, servorum & rusticorum ad Ecclesias pertinentium iudices seculares ad se trahunt contra canones. II. causas pœnitentium. III. causas libertorum, pupillorum, & viduarum: quæ in possessorio, inquit, ad Ecclesiam pertinent, & quoad tuitionem, & in defectum dominorum temporalium. IV. causas peregrinorum, mercatorum, agricultorum, & in mari navigantium, v. cum agitur de feudis Ecclesiæ. VI. Impediunt ne in Romana curia Clerici vel laici contra laicos impetrent, rescripta scilicet ad iudicium instituendum. Hocque impedimentum esse frequens ait, cum laici conveniuntur in crimine sacrilegij, vel usurarum, hæresis, excommunicationis, perjurij, adulterij, fornicationis, in causa natiuitatis, juris patronatus, decimarum, vel rapinarum. VII. Impediunt quando Ecclesia vult cogere aliquem ad satisfaciendum de peccato in quo est. VIII. Ne

adeatur Ecclesia propter eorum negligentiam, aut vacante regno, ne cognoscat de feudo. IX. Ne vidua spoliata, ad restitutionem agens, trahat spoliatorem coram Ecclesia. X. Item impediunt, si quid ambiguum inter iudices seculares oriatur, ne ad iudices ecclesiasticos recurratur. XI. Ne Episcopi de personis, realibus, & criminalibus actionibus cognoscant, etiam ubi antiqua consuetudine est inductum. Et ex isto casu quasi deperit tota ecclesiastica iurisdicção. XII. Ne de infractoribus pacis & treugarum cognoscant. XIII. Item impediunt iurisdicçãoem ecclesiasticam in his quæ ratione connexionis pertinent ad Ecclesiam, scilicet in dote, & in pœna posita in matrimonio. XIV. Iudice ordinario recusato, non patiuntur adiri Episcopum. XV. De alienationibus fundi dotalis, & renuntiationibus filiarum cum iurejurando factis cognoscunt, & exceptionem rei iudicatæ coram iudice ecclesiastico non admittunt. Nec proficis quod in dictis tribus casibus Dominus Bonifacius eos per Ordinarios decreverit compescendos. XVI. Ab Episcopis temporalia obtinentibus non permittunt ad Archiepiscopos appellari, secundum Concilium Lugdunense. Plurima alia capita exsequitur Durandus, quæ Clericos aut bona ecclesiastica respiciunt, de quibus opportunius alibi dicetur.

VI. Si quis opponat, seculo decimotertio ineunte ecclesiasticam iurisdicçãoem de rebus secularibus iudicium in Gallia tulisse, cum Albigenes proscripti sunt ab Innocentio III. & Concilij Lateranensis decreto ampla Comitum Tolosani patrimonium Simonis Comiti Montisfortis adjudicata, responderi potest hæresim Albigenis damnatam primum ab Alexandro tertio, deinde hæreticos, quia in Sacerdotes ipsos grassabantur, & provinciam Narbonensem depredationibus vastabant, proscriptos, non solum ab Innocentio tertio, qui propositis pœnitentiarum remissionibus & indulgentiis ex tora ferè Europa milites crucesignatos excibat, sed etiam à Rege Francorum, ut observat Guillelmus Brito auctor illius seculi. Pulso armis Simonis Raymundo Comite Tolosano, lis ad Concilium Lateranense de Comitatu Tolosano delata est, quia de accusatione Raymundi agebatur, qui se immunem ab hæresi contendebat. Quæstio ergo ecclesiastica à Rege permessa est Concilio: ubi cum Raymundus causa cecidisset, per necessariam consequentiam provincia à Simone armis devicta auspiciis Regis, sub illa conditione si Comes Tolosanus hæresi infectus esset, optimo iure Simonis quærebatur, eveniente conditione de qua iudicio Romani Concilij constabat. Hac sola ra-

K k

Guillelmus Brito
lib. 8. Philippidosæ
Rex & Papa
simul.

Durandus de m-
da Concilij gene-
ralis ordinandi
par. 11. 70.